

De Bijbel

EN WIJ

Rondreis-avonden 2019

2

17 oktober - Giessenburg: de Rank
Het grote verhaal en het doel van de Bijbel

31 oktober - Giessenburg: de Stigt
Gods Woord in **mensenwoorden**: hoe lees ik de diverse **genres** in de bijbel?

14 november - Giessen-Oudekerk: de Oude School
Het doel van **Leviticus** in het grote verhaal van de Bijbel.

De zondag is voor ons een speciale dag. God heeft ons die dag als rustdag gegeven.

voorstel stelt klanten strafbaar als zij 'redelijkerwijs kunnen vermoeden' dat een prostituee gedwongen werkt en/of wordt uitgebuit. Nu Broekers haar wetsvoorstel klaar heeft, kan deze initiatiefwet verder worden behandeld in de senaat.

PIET H. DE JONG nd.nl/politiek

SGP PLEIT VOOR INVOERING VRACHTAUTOLOZE ZONDAG

► DEN HAAG

Nederland moet een vrachtautoloze zondag invoeren, vindt SGP-Kamerlid Chris Stoffer. Hij komt woensdag met dat plan tijdens de begrotingsbehandeling Infrastructuur. Hij wijst minister Cora van Nieuwenhuizen erop dat veel EU-landen (Duitsland, Frankrijk, Italië en Oostenrijk) een verbod kennen op vrachtautoverkeer op zondag. Het verbod moet ook gelden voor pakketbezorgers in de wijken. 'Alleen al om meer eenduidigheid te krijgen in de verschillende EU-landen is een verbod op vrachtverkeer op zondag een

goede zaak', vindt Stoffer. Voor de SGP'er staat voorop dat een vrachtautoloze zondag goed is vanwege de speciale positie van de zondag. 'De zondag is voor ons een speciale dag. God heeft ons die dag als rustdag gegeven.' Bijkomend voordeel is volgens hem dat zo'n verbod vanuit milieuoverwegingen goed te verdedigen is. Hij wijst op een eerder gedaan onderzoek waaruit blijkt dat een autoloze zondag 1 megaton minder CO₂-uitstoot oplevert. Het vrachtverkeer neemt daarvan een 'substantieel deel' voor zijn reke-

ning, aldus Stoffer. Vorige week kwamen GroenLinks en de ChristenUnie met het plan om jaarlijks een autoloze zondag in te stellen. Deze fracties willen dat het ministerie het gemeenten makkelijker maakt een autoloze zondag in het leven te roepen. Minister Cora van Nieuwenhuizen reageerde in *WNL op zondag* negatief op dat voorstel. SGP-Kamerlid Stoffer verwacht dan ook niet dat zijn voorstel met gejuich zal worden ontvangen. 'Maar dat is geen reden niet met goede voorstellen te blijven komen.'

... Moeten kerken het willen dat hun leden bij de voedselbank om hulp aankloppen?

... Dat vraagt Robert Roth, predikant in Hengelo, zich af. 'We leunen te veel op onpersoonlijke instanties die in de nood voorzien.'

► **AMERSFOORT**

Dominee Robert Roth van de samenwerkingsgemeente van Nederlands-, vrijgemaakt- en christelijke-gereformeerden in Hengelo, vraagt zich af of gemeenten het moeten willen dat hun leden bij de voedselbank lopen. Aanleiding daarvoor is een discussie die eerder dit jaar in deze krant werd gevoerd. Een kerklid dat bij de voedselbank liep, vroeg zich af of haar gemeente dat wel moest toestaan. Voor Roth heeft de zaak meerdere kanten. Een van die kanten is dat veel diaconieën naar maatschappelijke hulp verwijzen. 'Dat een gemeentelid daar gebruik van maakt, is normaal en legitiem. Aan de andere kant, volgens het bijbelboek Handelingen 2 en 4 is een gezegende gemeenschap een delende gemeenschap. Daarom: Waar trek je de grens? Waar gebruik je de voorzieningen en waar ga je als gemeente zelf om de leden in nood heen staan?'

De predikant uit Overijssel noemt het trekken van die grens een 'onderbuikgevoel. Als je niet genoeg geld voor eten en drinken hebt, gaat het over de basis. Natuurlijk zie je dan naar elkaar om.' Toch leunen kerkelijke gemeenten soms te veel op in-

De voedselbank - dat een gemeentelid daar gebruik van maakt, is normaal en legitiem. Aan de andere kant, volgens het bijbelboek Handelingen 2 en 4 is een gezegende gemeenschap een delende gemeenschap. Daarom: Waar trek je de grens? Waar gebruik je voorzieningen en waar ga je als gemeente zelf om de leden in nood heen staan?

Inleiding

- ▶ Vieren we de sabbat of de zondag?
- ▶ Is er een bijbelse positie van de vrouw in kerk en maatschappij?
- ▶ Wat is de eindtijd en hoe verloopt die, volgens de Bijbel?
- ▶ Is de wereld in zes dagen van 24 uur geschapen?

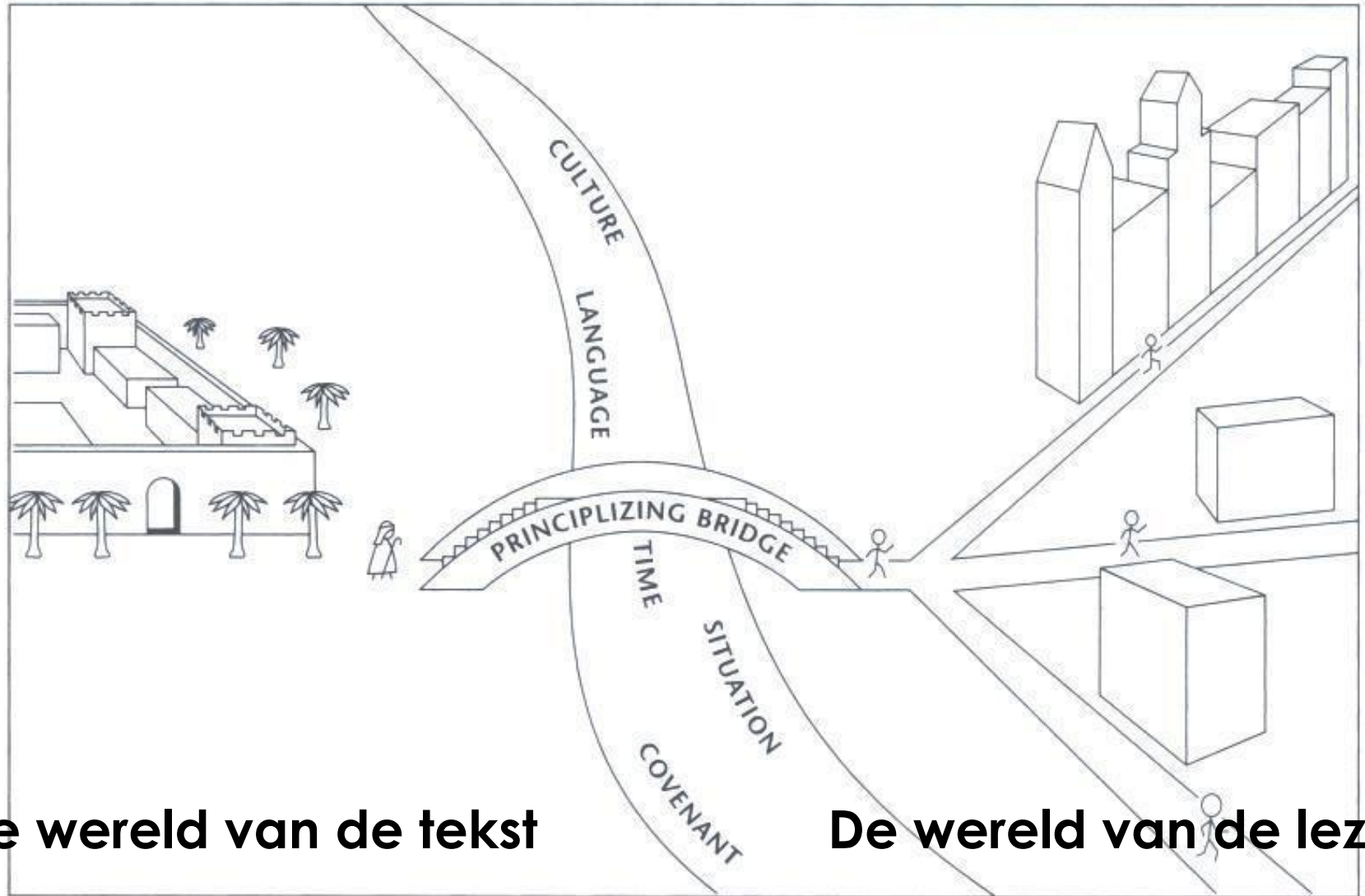
Eén Bijbel, vele standpunten. Hoe komt dat?

- ▶ Ligt dat aan de Bijbel?
- ▶ Ligt dat aan ons?

Wat gaan we doen?

1. De kloof tussen de Bijbel en de lezer
2. Wat is de Bijbel voor boek?
3. Wat zijn wij voor lezers?
4. Het grote verhaal van de Bijbel
5. Met welk doel is de Bijbel geschreven en bewaard?

De kloof tussen de Bijbel en ons

De wereld van de tekst

De wereld van de lezer

Wat is de Bijbel?

De Bijbel is Gods Woord in mensenwoorden

Een mysterie: 100% Gods woord en 100% mensenwoorden

De Bijbel is het Woord van God

- ▶ daarom beschouwen we de Bijbel als relevant en vol gezag
- ▶ maar God spreekt niet in elk vers
- ▶ en God spreekt niet in elk vers tot ons

Wat is de Bijbel voor boek?

De Bijbel is Gods woord in mensenwoorden.
Het is geschreven **voor** ons,
maar niet geschreven **aan** ons!

Wat is de Bijbel voor boek?

Kenmerken van de bijbel:

- ▶ een bibliotheek van verschillende boeken
- ▶ diversiteit aan genres (ong. 1/3 deel poëzie!)
- ▶ lang geleden geschreven aan andere mensen
- ▶ gaat over mensen in een andere tijd en cultuur
- ▶ in buitenlandse talen geschreven

Wat zijn we aan 't doen?

1. De kloof tussen de Bijbel en de lezer
2. Wat is de Bijbel voor boek?
3. **Wat zijn wij voor lezers?**
4. Het grote verhaal van de Bijbel
5. Met welk doel is de Bijbel geschreven en bewaard?

Wat zijn wij voor lezers?

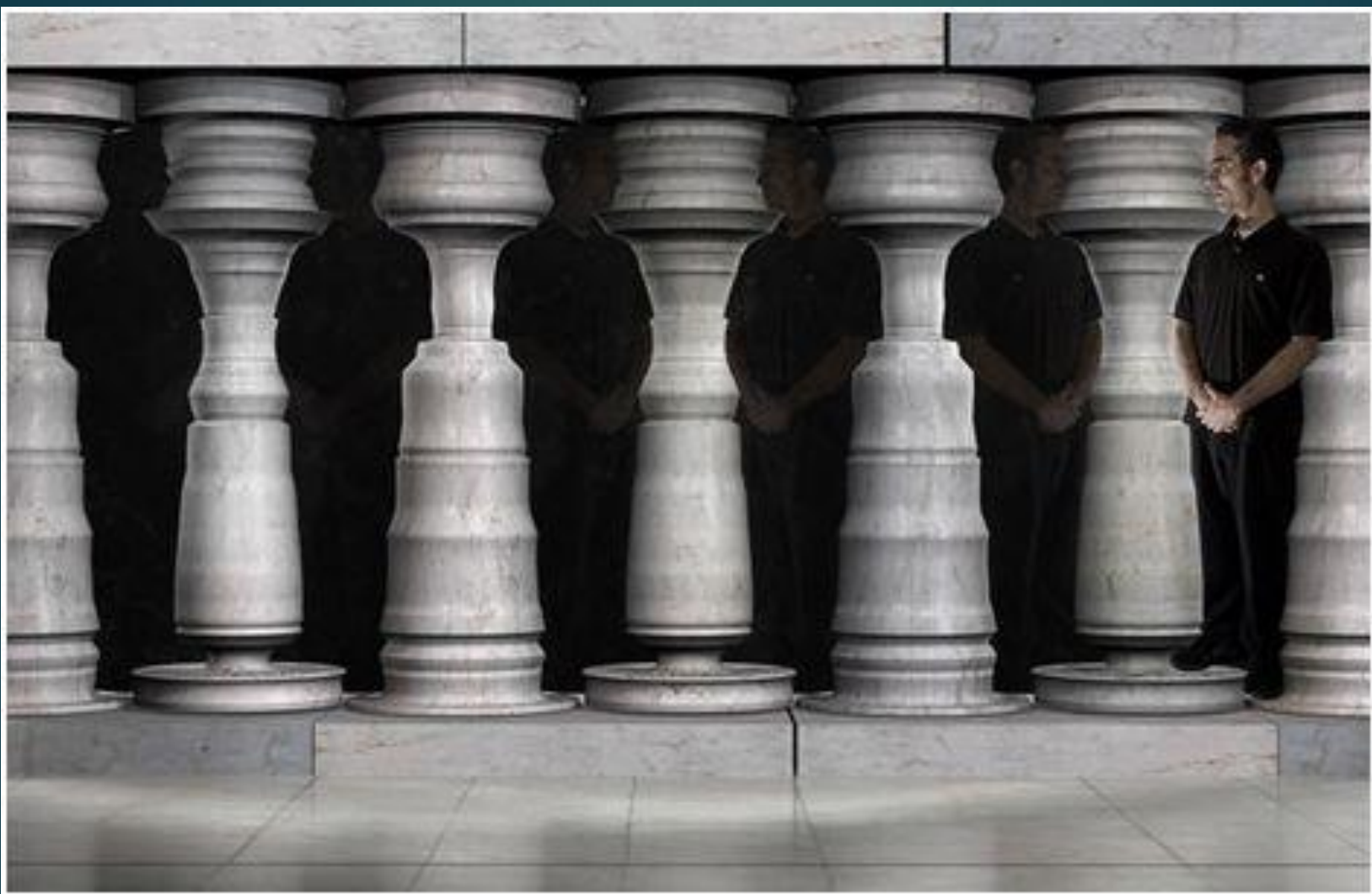
12

Kenmerken van de gemiddelde christelijke bijbellezer:

- ▶ vertrouwd met de tekst
- ▶ geeft de Bijbel een unieke plaats
- ▶ leest bewust en/of onbewust met vooronderstellingen, en is dus subjectief
- ▶ leest bewust en/of onbewust selectief

**Als je de manier
verandert waarop je
naar de dingen kijkt,
veranderen de dingen
waarnaar je kijkt.**

-Wayne Dyer

Een lees- oefening Leviticus 19

- ▶ Lees de tekst per gebod
- ▶ Kruis de meest passende kolom over de geldigheid aan.
- ▶ Vergelijk de resultaten met uw buurvrouw of buurman

Een lees- oefening Leviticus 19

Nabespreking

- ▶ Waar staan de kruisjes?
- ▶ Waarom daar?

Uit 1 Timoteüs 2

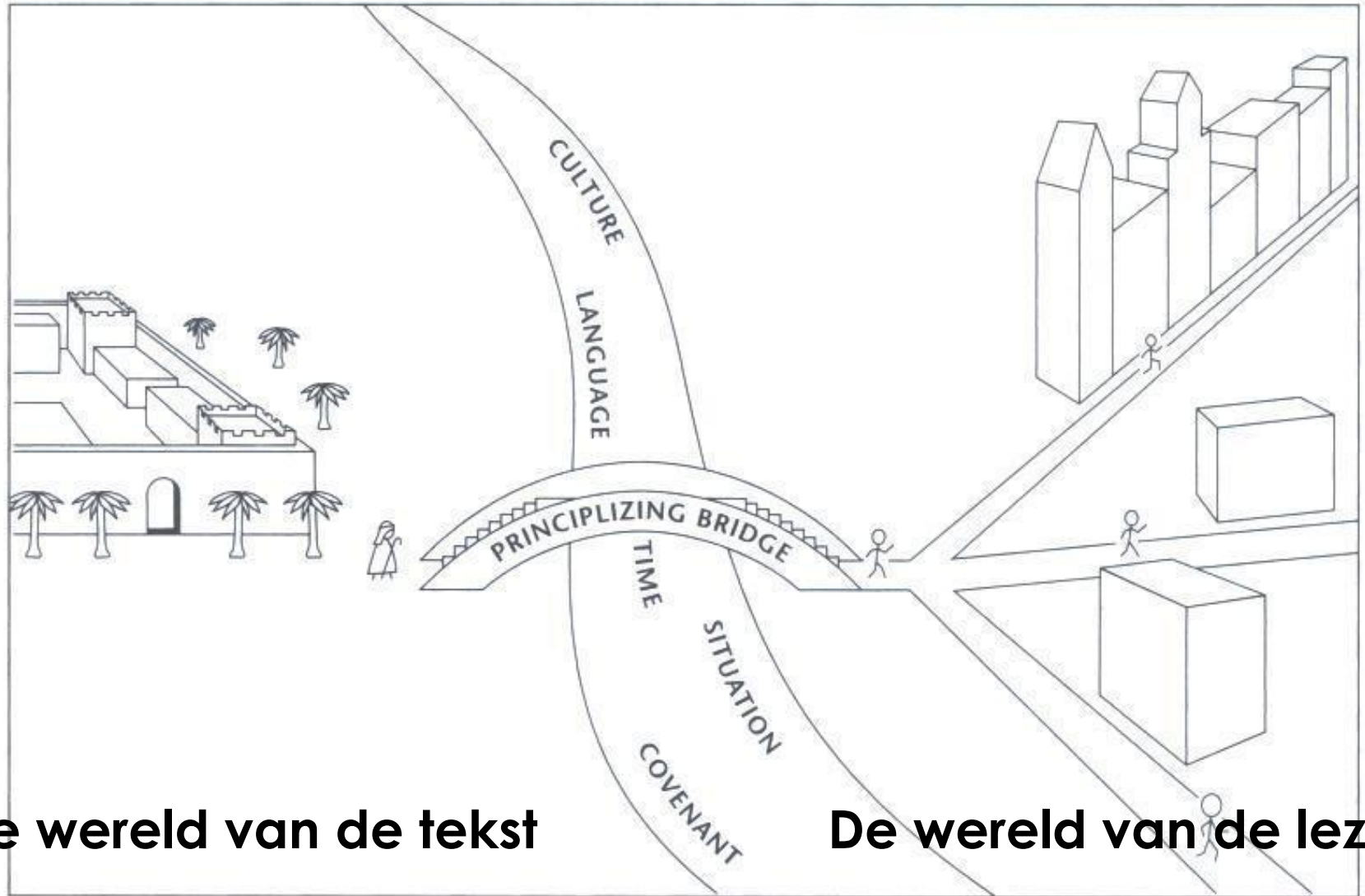
Ik vermaan u dan allereerst smekingen, gebeden, voorbeden en dankzeggingen te doen voor alle mensen, voor koningen en alle hooggeplaatsten, opdat wij een stil en rustig leven mogen leiden in alle godsvrucht en waardigheid.

Ik wil dan, dat de mannen op iedere plaats bidden met opheffing van heilige handen, zonder toorn en twist.

Evenzo, dat de vrouwen zich sieren met waardige klederdracht, zedig en ingetogen, niet met haarvlechten en goud of paarden en kostbare kleding.

Een vrouw moet zich rustig, in alle onderdanigheid, laten onderrichten, maar ik sta niet toe, dat een vrouw onderricht geeft of gezag over de man heeft; zij moet zich rustig houden.

De kloof tussen de Bijbel en ons

De wereld van de tekst

De wereld van de lezer

- ▶ We lezen een heel oud vertaald boek uit een andere cultuur aan anderen geschreven
- ▶ We lezen subjectief en selectief

Wat helpt?

- ▶ Weten wat de Bijbel voor boek is en hoe hij gelezen kan worden
- ▶ Samen bijbellezen = met de kerk van alle tijden en plaatsen dmv commentaren, gesprek, enz.
- ▶ Exegese = bijbellezen volgens een methode

Wat zijn we aan 't doen?

21

1. De kloof tussen de Bijbel en de lezer
2. Wat is de Bijbel voor boek?
3. Wat zijn wij voor lezers?
4. **Het grote verhaal van de Bijbel**
5. Met welk doel is de Bijbel geschreven en bewaard?

Opdracht: het verhaal van de Bijbel als geheel

- ▶ Als iemand je vroeg om in 3 minuten te vertellen waar de Bijbel over gaat, wat zou je dan zeggen?
- ▶ Of:
- ▶ Maak een tijdlijn van schepping (Genesis 1) tot voltooiing (Openbaring 22). Wat staat daar volgens jou allemaal tussen?

Het verhaal van de Bijbel

23

De heilsgeschiedenis in 6 scenes:

- ▶ Schepping – Gen.1-2
- ▶ Zondeval – Gen.3-11
 - ▶ Het reddingsaanbod via Israël – vanaf Gen.12
 - ▶ **Redding door Jezus** - Evangelien
 - ▶ Het reddingsaanbod via de kerk – vanaf Hand.2
- ▶ Herschepping – Opb.21-22

Het verhaal van de Bijbel

- ▶ Wat is het verhaal van de Bijbel als geheel?
 - ▶ De geschiedenis in 6 scenes
 - ▶ Vanuit het ideaal dat hemel en aarde overlappen
 - ▶ Vanuit het thema dat God Koning is
 - ▶ Vanuit het sabbats-ideaal
 - ▶ ...
- ▶ Wat is het doel van dit Bijbels verhaal?

De Bijbel als Joodse meditatie-literatuur

Filmpje van The Bible Project: “The Bible as Jewish Meditation Literature”

The Bible Project heeft op hun website, thebibleproject.com, veel info zoals blogs, filmpjes en study-notes. Gratis beschikbaar.

Bovenstaand filmpje is te vinden op hun youtube-kanaal (youtube.com/user/jointhebibleproject) als je zoekt op bovenstaande titel.

De EO heeft de rechten verkregen de filmpjes te vertalen, die zijn te vinden op hun youtube-kanaal. Zoek op “Het Bijbel Project”.

Heeft de Bijbel een doel?

26

- ▶ De Bijbel vertelt ons over wie God is en zijn reddingsplan met de wereld
- ▶ De Bijbel vormt onze identiteit en ons wereldbeeld:
 - ▶ Wie ben ik en waarvoor leef ik?
 - ▶ Waar ben ik en waar ga ik naar toe?
 - ▶ Wat is er mis met de wereld?
 - ▶ Wat is de oplossing?
- ▶ De Bijbel nodigt uit tot 'het goede leven':
 - ▶ ons karakter wordt gevormd naar Gods beeld en gelijkenis
 - ▶ ons dagelijks leven laat liefdevolle gehoorzaamheid aan God zien

Hoe lees je vanuit dit doel?

- ▶ Wat is de rol van deze passage in het grote verhaal van de Bijbel?
- ▶ Wat voor doel / boodschap zou de auteur hebben voor zijn beoogde lezers?
- ▶ Wat zegt deze passage over (de drie-enige) God en zijn doel met de wereld?
- ▶ Wat zegt deze passage over hoe God graag het karakter en het dagelijks leven van zijn schepping / schepsels ziet?

¹³Jezus vertrok en ging weer naar het meer. Een grote mensenmenigte kwam naar hem toe, en hij onderwees hen.

¹⁴Toen hij verderging zag hij Levi, de zoon van Alfeüs, bij het tolhuis zitten, en hij zei tegen hem: 'Volg mij.'

Levi stond op en volgde hem.

¹⁵Op een keer was hij bij Levi thuis uitgenodigd voor een maaltijd, samen met zijn leerlingen en een groot aantal tollenaars en zondaars, want velen van hen volgden hem.

¹⁶Toen de farizese schriftgeleerden zagen dat hij samen met zondaars en tollenaars at, zeiden ze tegen zijn leerlingen:

'Eet hij met tollenaars en zondaars?'

¹⁷Jezus hoorde dit en zei tegen hen:

'Gezonde mensen hebben geen dokter nodig, maar zieken wel; ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar zondaars.'

Als je een bijbeltekst leest, is het eerste wat je moet doen is kijken in welk boek het staat, in welk genre het is geschreven enzovoorts.

29

Wat is de rol van deze passage in het grote verhaal van de Bijbel?

Het verhaal staat in een evangelie, een getuigenis van hoe God door Jezus herstel brengt tussen de wereld en Hem, dat Hij zijn koningschap vestigt en dat we Jezus nodig hebben om de relatie met Hem terug te krijgen.

Wat voor doel / boodschap zou de auteur hebben voor zijn beoogde lezers?

In feite wil elke evangelist getuigen van Jezus' leven, dood en opstanding met als doel geloof in deze Jezus. Ook moeten we weten wat Farizeeën en tollenaars zijn. Beiden zijn Joden, maar de ene groep is gericht op wetsbetrachting en heilig leven, de andere groep werkt samen met de bezetter en int geld voor hen, waarbij ze zelf ook rijk worden. Wie zijn de rechtvaardigen en wie zijn de zieken in dit verhaal?

Wat zegt deze passage over (de drie-enige) God en zijn doel met de wereld?

Jezus is gekomen om zondaars te roepen en niet rechtvaardigen, die trots zijn op hun eigen bijdrage in hun redding (wetsbetrachting). Ook zien we dat Jezus onbekommerd met zondaars en tollenaars eet, omdat hij hen wil roepen en redden. Je ziet in de evangeliën een Jezus die opkomt voor armen, weduwen, wezen, zieken, tollenaars, kortom, mensen aan de rand van de toenmalige maatschappij. Het stukje toont Gods hart voor deze mensen en zijn aandacht voor hen.

Wat zegt deze passage over hoe God graag het karakter en het dagelijks leven van zijn schepping / schepsels ziet?

Gods hart gaat uit naar de behoeftigen en hij lijkt de mensen die denken Hem niet nodig te hebben, daar in te respecteren. Hoe staan wij zelf in het leven? Beseffen we dat we God nodig hebben of verdienen we Gods liefde? Beschouwen we onszelf ziek of als rechtvaardig? Hoe staan wij zelf tov behoeftigen, terwijl we zelf net als iedereen uit genade leven?

Samenvatting

30

Eén Bijbel, vele standpunten. Hoe komt dat?

- ▶ We overbruggen altijd een kloof
- ▶ Hoe je de kloof overbrugt, bepaalt je uitleg/mening

Wat helpt bij het lezen van de Bijbel?

- ▶ Het grote verhaal en het doel van de Bijbel kennen
- ▶ Beseffen wat voor lezer je bent
- ▶ Met de juiste vragen lezen:
 - ▶ Niet: welke voorschriften geeft de Bijbel mij vandaag om later in de hemel te komen?
 - ▶ Wel: wat zegt deze passage over God en over zijn wil voor de mens en dus ook voor mij?

Rondreis-avonden 2019

31

17 oktober - Giessenburg: de Rank
Het grote verhaal en het doel van de Bijbel

31 oktober - Giessenburg: de Stigt
Gods Woord in **mensenwoorden**: hoe lees ik de diverse **genres** in de bijbel?

14 november - Giessen-Oudekerk: de Oude School
Het doel van **Leviticus** in het grote verhaal van de Bijbel.